

Gemeenteraad Harderwijk
t.a.v. raadsfractie Harderwijk Anders
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

datum: 30 september 2026
ons kenmerk: 02430000265895 / 02430000933508
uw brief van: 16 juli 2026
uw kenmerk:
onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen van Harderwijk Anders over Vervolg vragen inzet boa's

Geachte mevrouw Van der Stouw,

Op 16 juli heeft u schriftelijke vervolgvragen gesteld over inzet van boa's. In deze brief beantwoorden wij deze vragen.

Vraag 1:

Kan het college toelichten waarom ervoor is gekozen 'Integrale handhaving' niet langer als afzonderlijke portefeuille te benoemen? Is de portefeuille vergeten of is deze onder een nieuwe naam minder zichtbaar belegd?

Antwoord 1:

Er is bewust voor gekozen om Integrale Handhaving niet langer als afzonderlijke portefeuille op te nemen. Handhaving binnen de diverse beleidsterreinen maakt onderdeel uit van de vastgestelde portefeuilles. Op deze manier is duidelijker welke bestuurder primair verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving binnen een beleidsterrein. Integrale afstemming vindt ambtelijk plaats binnen diverse bestaande structuren en samenwerkingen. Voorbeelden hiervan zijn de aanpak van ondermijning en jeugdoverlast.

Vraag 2:

Welke bestuurder is nu verantwoordelijk voor:

- de dagelijkse aansturing en inzet van de boa's;
- het vaststellen en evalueren van het handhavingsbeleid;
- de capaciteit en prioritering van de handhaving;
- het ontwikkelen en actualiseren van het handhavingsbeleid.

organisatie eenheid: Team Bestuur & Organisatie
behandeld door: B. Hup
telefoonnummer: 0341 411 104
bijlage(n): 1

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

Antwoord 2:

De dagelijkse aansturing en inzet van de boa's is primair ambtelijk belegd. Hiervoor kent de organisatie een hiërarchische structuur van algemeen directeur, domeindirecteur en teamleider. Dit geldt voor alle teams binnen de organisatie. Bestuurlijk is de portefeuillehouder van het betreffende beleidsveld verantwoordelijk.

Er is geen sprake van een allesomvattend handhavingsbeleid. Bij beleid met handhavingsaspecten zijn vaak meerdere beleidsvelden en portefeuilles betrokken. Het ontwikkelen, actualiseren, vaststellen en evalueren hiervan is daarom een integrale aangelegenheid, waarbij het college van B&W als geheel betrokken is. De bestuurlijke verantwoordelijkheid ligt daarbij binnen de betreffende portefeuilleverdeling. Daarnaast heeft de burgemeester een aantal specifieke bestuursrechtelijke bevoegdheden. Hierbij is hij verantwoordelijk voor eventueel beleid hierover.

De sturing op capaciteit en prioritering is primair een ambtelijke verantwoordelijkheid. De kaders hiervoor worden bepaald door de gemeentelijke begroting en door beleid, zoals het Integraal Veiligheidsplan, het VTH-beleid (Omgevingswet) en het preventie- en handhavingsplan (alcohol en drugs). Voor deze beleidskaders ligt de besluitvorming, afhankelijk van het betreffende beleid, bij het college van B&W en/of de gemeenteraad.

Vraag 3:

Indien deze verantwoordelijkheden over meerdere portefeuillehouders zijn verdeeld, kan het college aangeven hoe deze verdeling is vormgegeven en welke bestuurder op welke onderdelen aanspreekbaar is?

Antwoord 3:

Zie hiervoor de beantwoording van vraag 1 en 2 waarin is toegelicht dat de handhaving binnen de diverse beleidsterreinen onderdeel uitmaakt van de vastgestelde portefeuilles en beleidsvelden. Als een onderwerp meerdere beleidsvelden raakt, dan vindt er afstemming plaats tussen de portefeuillehouders.

Vraag 4:

In antwoord op de vraag (7) verwijst het college naar de bijlage, maar daarin staan geen ingezette uren per wijk. De bijlage bevat meldingen per gebied en onderwerp. Kan het college de gevraagde uren alsnog verstrekken, per wijk en per jaar, inclusief een toelichting op welke activiteiten wel en niet in deze uren zijn meegenomen?

Antwoord 4:

Het aantal ingezette uren voor handhaving wordt niet geregistreerd naar wijk, thema of activiteit. Wij kunnen u daarom het gevraagde overzicht van ingezette uren per wijk en per jaar niet verstrekken. Wel is bekend dat binnen de capaciteit wijkboa's 10 tot 20 uur per week kunnen besteden aan specifieke diverse wijkactiviteiten.

Vraag 5:

Inmiddels blijkt dat het laatste uitvoeringsprogramma betrekking had op 2023–2024, dat er geen nieuw uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld en dat de nieuwe handhavingsmatrix nog in ontwikkeling is.

Op basis van welk actueel en formeel vastgesteld beleidskader worden de prioriteiten voor de inzet van boa's momenteel bepaald, door wie en op welke datum zijn deze prioriteiten vastgesteld, en op welke wijze heeft de gemeenteraad hierover kaders kunnen stellen en zijn controlerende rol kunnen uitoefenen?

Antwoord 5:

De genoemde prioriteiten komen voort uit het Uitvoeringsprogramma integraal toezicht en handhaving 2023-2024. Dit programma is door het college van B&W vastgesteld en is primair gebaseerd op het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2020-2024. Het IVP is door de gemeenteraad vastgesteld en in mei 2023 verlengd tot en met 2026.

Het IVP heeft de afgelopen jaren, samen met het VTH-beleid, het Preventie- en Handhavingsplan (alcohol en drugs) en de Nota sociaal domein, een steeds belangrijkere positie gekregen binnen het gemeentelijke beleid.

Voor de prioritering van de inzet van boa's zijn met name het IVP en het Preventie- en Handhavingsplan leidend. Deze beleidskaders worden door de gemeenteraad vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw IVP, dat vanaf 2027 van kracht wordt. Ook het Preventie- en Handhavingsplan wordt herzien.

Verantwoording vindt plaats via de gemeentelijke jaarrekening, waarbij de gemeenteraad zijn controlerende rol kan uitoefenen.

Vraag 6:

Wordt de nieuwe Harderwijkse handhavingsmatrix aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd voordat deze als basis wordt gebruikt voor de verdeling van boa-capaciteit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6:

Er is op dit moment geen sprake van een nieuwe handhavingsmatrix. Wat eerder de handhavingsmatrix werd genoemd, is doorontwikkeld tot een intern overzicht van handhavingsactiviteiten. Hierin is opgenomen binnen welke portefeuille de handhaving valt en welk organisatieonderdeel hiervoor verantwoordelijk is. Ook is een prioritering opgenomen die voortkomt uit de eerder genoemde beleidsstukken.

Om aan te sluiten bij de gebruikelijke terminologie wordt dit overzicht niet langer een handhavingsmatrix genoemd. Een handhavingsmatrix is een hulpmiddel om, na het vaststellen van een overtreding, de meest passende maatregel te bepalen.

Daarnaast vindt een actualisering plaats van het handhavingsarrangement. In dit document worden samenwerkingsafspraken tussen gemeentelijke boa's en de politie vastgelegd. De Driehoek, bestaande uit de burgemeester, de officier van justitie en de politieleiding, besluit hierover.

Eind 2026 wordt een nieuw IVP ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Hierin worden de geprioriteerde thema's vastgesteld. Deze worden vervolgens verwerkt in de onderliggende stukken die kaders geven voor de uitvoering van de taken door de boa's en de verdeling van hun capaciteit.

Vraag 7:

Kan het college bij de nieuwe handhavingsmatrix per thema aangeven welke prioriteit wordt toegekend, welke criteria daarvoor worden gebruikt, welk deel van de beschikbare boa-capaciteit eraan wordt besteed en welke taken daardoor minder of niet worden uitgevoerd?

Antwoord 7:

Zoals uit het antwoord op vraag 6 blijkt volgt er geen nieuwe handhavingsmatrix of ander specifiek handhavingsbeleid waarin de gevraagde aspecten zijn opgenomen. Daarnaast volgt eind 2026 een nieuw IVP waarin geprioriteerde thema's worden vastgesteld.

Vraag 8:

In de antwoordbrief van 29 oktober 2025 is vraag 6 onjuist weergegeven. Kan het college de oorspronkelijke vraag alsnog volledig beantwoorden en daarbij aangeven wie de inzet per wijk bepaalt, hoe vaak die verdeling wordt herijkt en welke objectieve criteria en gegevens daarbij worden gebruikt?

Antwoord 8:

In de beantwoording hebben wij inderdaad per abuis de verkeerde vraag overgenomen. In uw oorspronkelijke vraag vraagt u op basis van welke afwegingen de frequentie en de 'thematische' inzet van boa's per wijk wordt bepaald.

Zoals in de beantwoording van 29 oktober is opgenomen, wordt de daadwerkelijke inzet van boa's afgestemd op basis van verschillende factoren, waaronder binnenkomende meldingen, prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan, incidenten en de actuele behoefte aan toezicht. Daarnaast wordt rekening gehouden met specifieke aandachtspunten in bepaalde gebieden, zoals overlastlocaties, toeristische drukte en evenementen.

Binnen de bestaande structuren wordt op strategisch (bestuurlijk), tactisch (teamleiding) en operationeel niveau (wijkboa's en wijkagenten) de veiligheids- en leefbaarheidssituatie binnen de wijken gemonitord. Deze monitoring vindt continu plaats en wordt doorgaans tweewekelijks besproken. Hierbij wordt onder andere gebruikgemaakt van meldingen, politiecijfers en waarnemingen. In gezamenlijkheid houden wijkmanagers -beheerders, -boa's en -agenten hiervoor een wijkmonitor bij. Op basis van dit beeld wordt de inzet van capaciteit integraal bepaald en geëvalueerd.

Bij de bepaling van de inzet wordt zowel gebruikgemaakt van objectieve gegevens, zoals meldingen en politiecijfers, als van signalen uit de praktijk en de ervaren veiligheid en leefbaarheid. Omdat de omstandigheden per wijk en situatie verschillen, is maatwerk onderdeel van de afweging.

Vraag 9:

Het college geeft aan dat boa's zoveel mogelijk zichtbaar in de wijken aanwezig zijn. Wat verstaat het college concreet onder voldoende zichtbare aanwezigheid, in welke wijken wordt dit niveau momenteel niet gehaald en welke keuzes in capaciteit liggen daaraan ten grondslag?

Antwoord 9:

Er zijn geen criteria vastgesteld voor de mate van zichtbaarheid van boa's in de wijken. Zoals in de beantwoording van 29 oktober is aangegeven, streven we ernaar dat boa's, in samenwerking met partners, zoveel mogelijk in de wijken aanwezig zijn en laagdrempelig aanspreekbaar zijn. De zichtbaarheid van boa's en partners is ook voor het nieuwe college een belangrijk thema. Met de organisatie onderzoeken we op dit moment hoe we met de bestaande middelen dit kunnen optimaliseren en wat er eventueel extra nodig is aan capaciteit en expertise.

Omdat hiervoor geen criteria of norm zijn vastgesteld, kunnen wij niet aangeven in welke wijken een bepaald niveau van zichtbaarheid niet wordt gehaald. Voor een toelichting op de keuzes in de inzet van capaciteit verwijzen wij naar het antwoord op vraag 5.

Vraag 10:

Het college vindt zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van boa's belangrijk. Tegelijkertijd werken boa's op vakantieparken regelmatig in niet-herkenbare kleding. In een gesprek hierover is aangegeven dat hiervoor wordt gekozen om laagdrempeliger contact te kunnen leggen. Hoe weegt het college dit 'voordeel' (waar kleding kennelijk drempels opwerpt) af tegen het risico op onrust en wantrouwen, bijvoorbeeld wanneer huurders een onbekende bij het gehuurde object zien. Of wanneer eigenaren via camerabeelden een onbekende bij hun object zien en niet kunnen herkennen dat het om een boa gaat?

Antwoord 10:

Gemeentelijke boa's werken primair herkenbaar en geüniformeerd. Bij specifieke opsporingstaken kan ervoor worden gekozen om in burger te werken om de effectiviteit van de inzet te vergroten. Dat boa's in burger op vakantieparken worden ingezet, herkennen wij niet.

Op vakantieparken vindt toezicht plaats door gemeentelijke toezichthouders. Toezichthouders dragen over het algemeen geen uniform en kunnen zich legitimeren met een door de burgemeester verstrekte legitimatiepas. Een toezichthouder, bijvoorbeeld op grond van de BRP of de Omgevingswet, heeft andere taken en bevoegdheden dan een boa (buitengewoon opsporingsambtenaar). Een boa kan ook als toezichthouder optreden, maar de meeste gemeentelijke toezichthouders zijn geen boa.

Voor bepaalde toezichthoudende taken is herkenbaarheid door middel van een uniform niet altijd passend. Daarnaast kan niet-geüniformeerd toezicht in sommige gevallen bijdragen aan een laagdrempeliger contact.

Wij hebben geen signalen ontvangen van onrust of wantrouwen als gevolg van de inzet van toezichthouders zonder uniform. Tegelijkertijd kunnen situaties waarin een toezichthouder niet direct als gemeentelijk toezichthouder herkenbaar is, vragen oproepen. Daarom kan een toezichthouder zich desgevraagd altijd legitimeren.

Vraag 11:

Op de gemeentelijke contactpagina worden handhaving en wijkboa's niet genoemd. Alleen helemaal onderaan, onder 'Zie ook', staat de link 'iets melden bij de gemeente (snel herstel)', een omschrijving die niet direct de associatie oproept met handhaving of de wijkboa. Informatie over de wijkboa is daarnaast pas te vinden via de homepage -> met doorklik naar 'over de gemeente', de tegel 'Mijn Wijk' en vervolgens de pagina van de betreffende wijk.

Is het college het met ons eens dat deze routes voor inwoners die gericht contact zoeken met handhaving of hun wijkboa onvoldoende herkenbaar zijn? Is het college bereid op de contactpagina een rechtstreekse en duidelijk herkenbare verwijzing naar handhaving/wijkboa's op te nemen? Een simpele anchor link naar de informatie op de 'iets te melden bij de gemeentepagina' zou al helpend kunnen zijn.

Antwoord 11:

Wij roepen inwoners actief op om meldingen over openbare veiligheid en leefbaarheid te doen via de politie of Snel Herstel. Via deze kanalen kan direct en effectief opvolging worden gegeven aan meldingen.

Specifiek contact met een wijkboa is mogelijk via de algemene contactgegevens van de gemeente. Op de hoofdpagina wordt rechtstreeks verwezen naar de contactgegevens van de gemeente en naar de pagina 'iets melden bij de gemeente'. Op deze pagina is informatie over de wijkboa opgenomen. Op basis hiervan zijn wij van mening dat er op dit moment voldoende mogelijkheden zijn en dit niet vraagt om een directe aanpassing. Wel willen we inzetten op laagdrempeligere contactmogelijkheden met de gemeente. Vanuit het komende collegeprogramma zetten we hierop in.

Vraag 12:

De gebiedstotalen in de bijlage tellen op tot 7.797 meldingen, terwijl een totaal van 7.778 wordt genoemd. Ook sluiten bij verschillende gebieden, waaronder Drielanden, de aantallen per categorie niet aan op het vermelde gebiedstotaal. Kan het college een gecorrigeerd en geactualiseerd overzicht verstrekken over de periode 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2026, uitgesplitst per jaar, gebied en onderwerp?

Antwoord 12:

In de beantwoording van 29 oktober is een overzicht opgenomen van de in het systeem Liber geregistreerde meldingen. Hiervoor is gekozen omdat dit systeem het meest complete beeld geeft van de meldingen die bij de gemeente worden gedaan.

Bij het samenstellen van het overzicht uit de gegevens in Liber zijn optelfouten gemaakt voor de gebieden Buitengebied, Frankrijk, Waterfront, Zeebuurt en Drielanden. Hierdoor sloten de gebiedstotalen niet aan op de som van de onderliggende categorieën en is ook het totaal aantal meldingen foutief weergegeven.

Na controle blijkt dat de weergegeven aantallen meldingen per categorie wel correct zijn. De geconstateerde verschillen zijn daarmee het gevolg van fouten bij het optellen en overnemen van de totalen en niet van onjuiste of ontbrekende registraties van meldingen.

Omdat de aantallen per categorie correct zijn en de geconstateerde afwijkingen kunnen worden verklaard door de gemaakte optelfouten, zien wij geen aanleiding om hiervoor een nieuw overzicht te verstrekken. De eerder verstrekte gegevens blijven daarmee, voor zover het de aantallen per categorie betreft, de basis voor de beantwoording.

Vraag 13:

Kan het college verklaren waardoor de gebiedstotalen en de onderliggende categorieën niet op elkaar aansluiten?

Antwoord 13:

Zie hiervoor de beantwoording van vraag 12.

Vraag 14:

Het college geeft aan dat het overzicht alleen meldingen uit Liber bevat en daardoor geen volledig beeld geeft, omdat meldingen ook telefonisch, per e-mail en mondeling binnenkomen. Hoe kan het college de inzet van handhaving onderbouwd sturen en evalueren wanneer meldingen niet in één volledig registratiesysteem worden vastgelegd? Is het college bereid alle meldkanalen voortaan uniform te registreren en hierover periodiek aan de raad te rapporteren?

Antwoord 14:

Zoals in de beantwoording van vraag 8 is aangegeven, kennen we verschillende overlegstructuren waarin de veiligheids- en leefbaarheidssituatie in de wijken wordt gemonitord. De sturing en evaluatie van de inzet van handhaving is hier een onderdeel van. Daarbij kunnen de gegevens uit mutatiesystemen worden geraadpleegd. Dit geeft een completer beeld van de werkzaamheden naar aanleiding van meldingen en tijdens surveillance. We kijken hierbij niet alleen naar meldingen, omdat deze op zichzelf een beperkt beeld geven van de veiligheids- en leefbaarheidssituatie.

Over de voortgang van beleid wordt gerapporteerd via de gemeentelijke jaarrekening. Wij zien geen aanleiding om daarnaast periodiek afzonderlijke rapportages aan de gemeenteraad te verstrekken.

Vraag 15:

Kan het college duiden hoeveel meldingen door handhaving zijn opgepakt, hoeveel zijn doorgezet naar andere gemeentelijke teams en hoeveel zonder handhavingsactie zijn afgesloten? En waarom deze zonder handhavingsactie zijn afgesloten?

Antwoord 15:

De registratie maakt geen onderscheid tussen meldingen die door handhaving zijn opgepakt, zijn doorgezet naar andere gemeentelijke teams of zonder handhavingsactie zijn afgesloten.

Vraag 16:

Wat wordt binnen de registratie verstaan onder de categorie 'overig' en kan het college deze meldingen nader uitsplitsen?

Antwoord 16:

De categorie 'overig' wordt gebruikt wanneer bijvoorbeeld de exacte aanleiding van een melding nog onduidelijk is, er geen specifieke categorie beschikbaar is of wanneer een melding betrekking heeft op meerdere categorieën.

Vraag 17:

Kan het college met zo'n omvangrijke restcategorie de inzet van boa's en de verdeling van capaciteit goed onderbouwen? Zo ja, waarop baseert het college dat?

Antwoord 17:

De overzichten worden niet gebruikt bij het bepalen van de inzet en capaciteitsverdeling van boa's. De inzet wordt bepaald op basis van de geldende beleidskaders en de actuele veiligheids- en leefbaarheidssituatie, waarbij onder andere wordt gekeken naar meldingen, incidenten, politiecijfers, waarnemingen en signalen uit de wijken. Zie hiervoor ook de beantwoording van de vragen 5 en 8.

Vraag 18:

Houdt u bij hoelang meldingen open staan vanaf binnenkomst? Wat waren per jaar de gemiddelde en mediane tijd tot eerste actie en de gemiddelde en mediane tijd tot definitieve afhandeling, uitgesplitst per onderwerp en wijk?

Antwoord 18:

De doorlooptijd van meldingen wordt niet geregistreerd. Er wordt niet vastgelegd hoe lang een melding vanaf binnenkomst openstaat en ook niet wat de tijd is tussen binnenkomst en de eerste actie of tussen binnenkomst en definitieve afhandeling. De gevraagde gemiddelde en mediane doorlooptijden, uitgesplitst per jaar, onderwerp en wijk, kunnen daarom niet worden verstrekt.

Vraag 19:

In uw antwoord noemt u wat wordt geregistreerd, maar geeft u geen oordeel over het effect van de inzet van boa's. Vindt het college dat de huidige inzet aantoonbaar effectief is? Waaruit blijkt dat concreet, welke doelen zijn wel en niet gehaald?

Antwoord 19:

De inzet van boa's is gericht op het aanpakken van de veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek die wordt gemonitord binnen de structuren zoals in de het antwoord op vraag 8 is toegelicht. Er zijn geen afzonderlijke, concrete effectdoelen voor de inzet van boa's als geheel vastgesteld. De inzet wordt ingezet op de thema's en problematiek die vanuit de genoemde beleidskaders en de monitoring van de wijken als relevant naar voren komen.

Wij gaan ervan uit dat wij hiermee uw vragen hebben beantwoord. Mocht u toch nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer B. Hup van Team Bestuur & Organisatie via b.hup@harderwijk.nl of telefoonnummer 0341 411 104.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'M' followed by a horizontal line and a vertical stroke.

de heer M. Krijgsman
loco-secretaris

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'J' followed by a horizontal line and a vertical stroke.

de heer J. Joon
burgemeester